

Asutakse vähendama plastprügi Läänemeres

Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus (SEI Tallinn) osaleb koostöös Tallinna Keskkonnaametiga projektis **BLASTIC – plastijätmete teekond Läänemerele**, mille eesmärk on mereprügi ja eelkõige plastijätmete vähendamine ja vältimine Läänemeres ning selle läbi elu- ja looduskeskkonnale negatiivse mõju vähendamine.

Igal aastal satub maailma meredesse ja ookeanidesse umbes kümme miljonit tonni prahti. Plast, eeskätt plastist pakendijätmed nagu joogipudelid ja ühekordsed kilekotid, moodustab mereprahist 80% ning laguneb merekeskkonnas sadu aastaid. „Plastist mereprügi näol ei ole tegemist ainult suurte ookeanide probleemiga vaid plastijätmete vähendamisega tuleb tegeleda ka Läänemeres, millele algav BLASTIC projekt ongi suunatud,“ kommenteeris Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse vanemekspert Evelin Piirsalu.

Mereprahil on negatiivne mõju nii keskkonnale, majandusele kui ka inimestele. Praht kahjustab merekeskkonna seisundit ja mereloomi, kes neelavad mereprügi alla ja prahti takerduvad. Lisaks jõuavad mõned regulaarselt plasti alla neelavad kalaliigid ka meie toidulauale, mis seab ohtu inimeste tervise. Peale keskkonnakulude kaasnevad mereprahiga ka sotsiaal-majanduslikud kulud, mis mõjutavad peamiselt rannikualade kogukondi. Näiteks selleks et suurendada turistide silmis supluskohtade atraktiivsust, peavad paljud kogukonnad kulutama suuri summasid rannapiirkondade puhastamisele.

Plast jõuab Läänemerele enamasti maismaalt, eriti Läänemere ümbruses asuvatest suurlinnadest. Seetõttu on väga oluline rakendada abinõusid prügi tekke vähendamiseks, enne kui praht merre jõuab. Siin mängivad olulist rolli kohalikud omavalitsused.

BLASTIC projekti käigus uuritakse, kuidas linnaaladel tekkinud plastijätmed Läänemerele satuvad ning mereprahiks saavad. Lisaks töötatakse välja seiremetoodika merre sattunud plastprügi jälgimiseks. Kogutud andmete põhjal koostatakse koostöös Läänemereäärsete omavalitsustega, sealhulgas Tallinna linnaga, tegevuskavad, mis aitavad mereprügi vähendada ja vältida. Lähemalt uuritakse ka plastijätmete ning mikroplasti võimalikku mõju, sealhulgas toksilisi mõjusid keskkonnale ja inimestele.

Projekti rahastab Euroopa Liidu Euroopa regionaalarengu fondi INTERREG Kesk-Läänemere programm, Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Tallinna linn. Projekt BLASTIC kestab 2018. aasta lõpuni.

Projekti on kaasatud uurimisasutused – Rootsi Keskkonnauuringute Instituut (IVL), Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus (SEI Tallinn), Soome Keskkonnainstituut (SYKE); merekeskkonna vabaühendused – Keep the Archipelago Tidy Association (Turu), Fee Latvia (Riia), Keep Sweden Tidy (Stockholm) ning kohalikud omavalitsused – Turu ja Tallinna linn.

BLASTIC avakoosolek toimus 21. aprillil 2016 Tallinn Seaport Hotellis. Projekti veebileht on www.blastic.eu.

Lisainfo:

Evelin Piirsalu, vanemekspert

Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus (SEI Tallinn)

+372 6276 116, +372 5648 1858

Helen Saarniit

Turundus- ja kommunikatsioonijuht

Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus (SEI Tallinn)

+372 6276 122, +372 566 27 396, helen.saarniit@seit.ee